

DECIZIE

16 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Tanasiev Eugeniu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Tanasiev Eugeniu Vitalie, născut la 19 martie 1988,
originar și domiciliat în or. Chișinău, str. Teilor 8 ap. 3,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.04.2014-02.06.2015;

Instanța de apel: 07.07.2015-16.11.2015;

Instanța de recurs: 08.02.2016-16.03.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 02 iunie 2015, Tanasiev Eugeniu a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. În fapt, instanța de fond a reținut că de către organul de urmărire penală inculpatul Tanasiev Eugeniu a fost învinuit că, în perioada de timp din luna aprilie 2013 pînă în luna iunie 2013, aflîndu-se pe str. Teilor, 8, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va efectua lucrări de restaurare a salonului automobilului „ZIM GAZ - 12”, fără ca să-și îndeplinească obligațiunile, a însușit de la cet. Culcițchi Mihail suma de bani 6000 lei și 1000 dolari, care conform cursului valutar de schimb al BNM la 10 aprilie 2013 constituia 12400 lei MDL, cauzîndu-i părții vătămate Culcițchi Mihail o daună materială considerabilă în sumă totală de 18400 lei.

Faptele lui Tanasiev Eugeniu organul de urmărire penală le-a încadrat juridic în prevederile art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, ca dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

2.1. Instanța de fond și-a motivat soluția prin faptul că învinuirea adusă inculpatului se raportează la un litigiu care decurge din obligațiunile contractuale civile care urma a fi soluționat conform prevederilor legislației civile, iar de către organul de urmărire penală nu a fost probată intenția inculpatului la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal, deoarece inculpatul a fost privat de posibilitatea de a-și executa obligațiile asumate prin refuzul neîntemeiat al părții vătămate Culcițchi Mihail de la serviciile lui, circumstanțe confirmate de către ultimul, care a declarat în ședință judiciară, că lucrările de reparație a automobilului au fost efectuate de către alte persoane.

Reieșind din faptul că partea vătămată Culcițchi Mihail a avut și are posibilitate să-și apere drepturile subiective, adică să-și restituie sumele de bani prin mijloacele justiției civile, fiind egal în drepturi și posibilități de a acționa pentru restabilirea valorilor lezate, că fapta inculpatului Tanasiev Eugeniu a fost săvârșită în condițiile unui risc întemeiat din partea ambilor, care nu se cunoșteau pînă la cele întâmplate și care nu și-au legiferat înțelegerile (relațiile) prin încheierea unui act juridic conform legii, cu stipularea unor prevederi referitor la penalități și dobânzi, în caz de neexecutare a acestora, prezența disponibilității (posibilității și dorinței) efective a ultimului de a-și executa angajamentele asumate, dar imposibilitatea de a le executa din cauza unor factori obiectivi (pornirea prezentei cauze penale), instanța de judecată consideră, că raporturile dintre primii și ultimul n-au depășit tărîmul dreptului civil, de aceea aplicarea de către organul de urmărire penală a mijloacele justiției penale a fost exagerată.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul Taisia Gonciar a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri prin care Tanasiev Eugeniu să fie condamnat în baza art. 190 al. (2) lit. c) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita activități legate de gestionarea bunurilor pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului a invocat că, instanța la emiterea sentinței a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzatorul de stat, concluzionînd că nu demonstrează vinovăția inculpatului deoarece după părerea instanței inculpatul a fost privat de posibilitate de a-și executa obligațiile asumate prin refuzul neîntemeiat al părții vătămate Culcițchi Mihail de la serviciul lui.

Cele menționate se contrazic prin declarațiile inculpatului care la întrebarea acuzatorului de stat a declarat că, *banii primiți de la partea vătămată pentru*

efectuarea lucrărilor de restaurare a automobilului i-a cheltuit pentru necesități personale, din care se prezumă că inculpatul folosindu-se de încrederea părții vătămate nu a întreprins nici o măsură pentru efectuarea lucrărilor menționate și urmărind scopul dobândirii banilor i-a cheltuit după bunul plac .

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015 s-a admis apelul procurorului cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță după cum urmează:

Tanasiev Eugeniu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin.(2) lit. c) Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, ce constituie 14 000 (paisprezece mii) lei în folosul statului, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita activități legate de gestionarea surselor financiare pe un termen de 2 ani.

4.1. Instanța de apel a conchis că învinuirea înaintată la urmărirea penală și susținută de procuror în ședința de judecată, precum și cerută pentru condamnarea inculpatului în apel, s-a dovedit conform probatoriului invocat de partea acuzării în procesul de judecată și anume prin *declarațiile părții vătămate Culcițchi Mihail și a martorului Povajniuc Igori*, care fiind apreciate prin prisma prevederilor art. 100-101 Cod de procedură penală din punct de vedere al concludenței, utilității, veridicității și coroborează și cu celelalte probe administrate în cadrul urmăririi penale cercetate suplimentar și în cadrul apelului, inclusiv:

- *ordonanța de ridicare, din 22.01.2014, conform căreia s-a dispus ridicarea de la cet. Tanasiev Eugeniu a două scaune de la automobilul de model "Gaz Zim 12", ce aparține cet. Culcițchi Mihail (f.d. 24);*

- *procesul-verbal de examinare a obiectului, din 22.01.2014, obiectul supus examinării fiind 2 scaune din spate și un scaun din față a automobilului de model de model "Gaz Zim 12" (f.d.26);*

- *ordonanței de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală, din 22.01.2014, conform căreia scaunele menționate, au fost recunoscute drept corp delict și anexat la cauza penală nr. 2013422351 (f.d. 28);*

- *procesul-verbal de confruntare, din 21.02.2014, efectuată între partea vătămată Culcițchi Mihail și învinuitul Tanasiev Eugeniu, în cadrul căreia partea vătămată și-a mențiat declarațiile date anterior (f.d.75);*

- *ordonanța de ridicare, din 24.02.2014, conform căreia s-a dispus ridicarea materialului înregistrat în Registrul nr.2 a IP Botanica și anexate ca corp delict la dosar (f.d. 32);*

- *recipisa din 28.06.2013 conform căruia Tanasiev Eugeniu se obligă să efectueze restaurare a automobilului, ce aparține cet. Culcițchi Mihail Gheorghe (f.d. 37).*

Dînd o nouă apreciere probelor administrate în cauză, instanța de apel a **constatat că**, Tanasiev Eugeniu în perioada de timp din luna aprilie 2013 pînă în luna iunie 2013, aflîndu-se pe str. Teilor, 8, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că va efectua lucrări de restaurare a salonului automobilului „ZIM GAZ - 12”, fără ca să-și îndeplinească obligațiunile, a însușit de la cet. Culcițchi Mihail Gheorghe suma de bani 6000 lei și 1000 dolari, care conform cursului valutar de schimb a BNM la data de 10 aprilie 2013 constituia 12400 lei MDL, cauzându-i părții vătămate Culcițchi Mihail Gheorghe o daună materială considerabilă în sumă totală de 18400 lei.

Fapta stabilită și reținută în sarcina inculpatului *Tanasiev Eugeniu* a fost calificată în baza articolului 190 alin. (2) lit.c) Cod penal ca *escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond și-a întemeiat soluția de achitare a inculpatului Tanasiev Eugeniu doar pe declarațiile acestuia care a negat constant comiterea faptei, indicînd că nu a avut intenția de a însuși mijloacele bănești, a primit sumele de bani încredințate în calitate de arvună pentru efectuarea lucrărilor de reparație a automobilului, însă a fost privat de posibilitatea de a-și executa obligațiile asumate prin refuzul neîntemeiat al părții vătămate Culcițchi Mihail de la serviciile lui.

Contrar opiniei instanței fondului, instanța de apel a constatat că, declarațiile inculpatului Tanasiev Eugeniu de nerecunoaștere a infracțiunii imputate sunt singulare, nefiind susținute de vastul probatoriu scris atașat cauzei, condiții în care declarațiile acestuia au fost apreciate critic.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Tanasiev Eugeniu, nu echivalează cu achitarea acestuia odată ce, în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe în sprijinul învinuirii care dovedesc cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii de escrocherie.

În acest sens s-au reținut declarațiile părții vătămate Culcițchi Mihail potrivit cărora, cu Tanasiev Eugeniu, prin înțelegere verbală, au convenit ca inculpatul să efectueze în termen de 2-3 luni lucrări derestaurarea salonului automobilului său de model „ZIM GAZ - 12”, să repare scaunele (banchetele), să le acopere cu pînză, precum și ușile, apoi pe toate să le instaleze, pentru ce i-a transmis inculpatului suma de 1000 dolari SUA .

După aceasta, prin intermediul șoferului, a dus la domiciliul inculpatului Tanasiev Eugeniu Vitalie de pe str. Teilor, 8, mun. Chișinău trei scaune (banchete): unul din față și două din partea din spate. Tot atunci, prin intermediul șoferului i-a

transmis și suma de 2000 lei, iar a treia oară, în prezența lui Igor Povajnic, la solicitarea inculpatului i-a mai transmis 4000 lei (8 bancnote a câte 500 lei fiecare).

După expirarea termenului convenit, inculpatul nu și-a executat agajamentul asumat de restaurare a salonului automobilului, cât și nu răspundea la apelurile telefonice sistematice ale părții vătămate și nu a rambursat nici o parte din suma de bani acordată pentru efectuarea lucrărilor.

În atare situație, contrar poziției instanței de fond, se constată cu certitudine că fapta inculpatului Tanasiev Eugeniu conține elementele constitutive ale escrocheriei.

Infrațiunea de escrocherie sub aspect obiectiv trebuie să întrunească trei elemente principale:

1. acțiunea de dobândire însoțită de înșelăciune și abuz de încredere;
2. paguba provocată părții vătămate prin însușire (urmarea imediată);
3. legătura causală între însușire și pagubă.

Obiectul juridic principal al acesteia constă în relațiile sociale cu caracter patrimonial, relații care trebuie să se bazeze pe încredere și bună credință. La infrațiunea de escrocherie încrederea este obținută prin amăgire.

Elementul material al laturii obiective se realizează printr-o acțiune de inducere în eroare, săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate. Prin oricare dintre cele două modalități, inculpatul îi creează părții vătămate o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele folosite în acest sens.

Prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase presupune a face să se creadă, a trece drept reală, existentă, o faptă sau împrejurare care nu există și a fost inventată. Această prezentare frauduloasă, denaturată sau alterată a realității, trebuie să fie aptă de a capta buna - credință, încrederea victimei și să o inducă în eroare, să o amăgească sau să o mențină în eroarea produsă anterior.

Astfel s-a reținut ca fiind dovedită:

- *dobândirea ilicită* prin luarea *ilegală și gratuită* a surselor bănești de către inculpat din posesia părții vătămate Culcițchi Mihail care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop de cupiditate, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, a martorului Povajniuc Igori, cât și recipisa eliberată de către inculpat părții vătămate;

- *abuzul de încredere*, fiind prezent avînd ca bază relațiile interpersonale între parte vătămată și inculpat care în scopul obținerii încrederii părții vătămate, de a o face să creadă că își va executa angajamentul asumat printr-o efectuare a lucrărilor de restaurare a salonului automobilului, a venit o dată în garajul lui Igor Povajnic, unde se afla automobilul, pentru a lua măsurările necesare pentru restaurare a salonului;

- *înșelăciunea*, prin aceea că inculpatul nu a întreprins nici o acțiune în vederea efectuării lucrărilor de restaurare a salonului automobilului „Z1M GAZ - 12”;

Acțiunile pe care le-a întreprins inculpatul Tanasiev Eugeniu și anume prima oară a fost în garajul lui Povajniuc Igori împreună cu partea vătămată pentru ca ultimul să-i arate automobilul, iar a doua oară, a fost singur pentru a lua măsurările necesare, erau efectuate cu scopul de a demonstra părții vătămate caracterul „legitim” al acțiunilor sale, creîndu-i părții vătămate o falsă reprezentare privind desfășurarea lucrărilor de restaurare a salonului automobilului cu scopul de-a câștiga încrederea părții vătămate, ca ulterior să primească de la acesta și alte sume bănești pe care nu avea intenția de a le restitui.

Instanța de apel a menționat că, principala problemă pusă în discuție de o cauză penală este vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată.

În speța, problema vinovăției este determinată de existența sau nu a intenției inculpatului de inducere în eroare a părții vătămate.

Astfel, instanța a reținut că, elementul subiectiv în cazul infracțiunii de escrocherie constă în intenție directă, or inculpatul își dă seama că desfășoară o activitate de inducere în eroare și că prin aceasta produce o pagubă, urmare a cărei împlinire o urmărește în vederea realizării unui folos material injust (intenție calificată prin scop).

În acest sens s-a reținut Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în procesul penal despre sustragerea bunurilor nr. 23 din 28.06.2004, potrivit căreia este necesar că în cazul escrocheriei victima transmite benevol bunurile către făptuitor sub influența înșelăciunii s-au abuzului de încredere.

Din cercetări a rezultat că, inculpatul Tanasiev Eugeniu a acționat cu bună știință în scopul inducerii în eroare a părții vătămate la momentul primirii mijloacelor bănești sub pretextul efectuării lucrărilor de restaurare a salonului automobilului „Z1M GAZ - 12”, respectiv inculpatul din momentul primirii arvunei în sumă de 1000 dolari și ulterior și altor sume bănești în mărime de 6000 lei, urmărea doar un singur scop, de a însuși aceste sume de bani, așa după cum a și procedat.

Un alt aspect prin care a fost demonstrată intenția inculpatului Tanasiev Eugeniu de a însuși mijlocele bănești fără onorarea obligațiilor sale față de partea vătămată instanța de apel a reținut conduita acestuia care după ce a primit ultima sumă de bani în mărime de 4000 lei nu mai răspundea la apelurile telefonice sistematice a părții vătămate, nu era de găsit la domiciliu, soția inculpatului la

întrebările părții vătămate despre locul aflării inculpatului spune că nu-l cunoaște, nu știe unde poate fi.

Totodată, potrivit declarațiilor părții vătămate Culcițchi Mihail în ședința instanței de apel, din toată suma acordată inculpatului Tanasiev Eugeniu, nu i-a fost rambursată nici o parte.

Nu a fost reținută nici concluzia instanței de fond precum că inculpatul a fost privat de posibilitatea de a-și executa obligațiile asumate prin refuzul neîntemeiat al părții vătămate Culcițchi Mihail de la serviciile lui, circumstanțe confirmate de către partea vătămată care a declarat în ședință judiciară, că lucrările de reparație a automobilului au fost efectuate de către alte persoane.

Instanța de apel a menționat că, corespunde realității și faptul că, într-un final automobilul a fost restaurat de către o altă persoană, dar acest lucru a fost făcut de către partea vătămată numai după aceea când inculpatul, la expirarea termenului acordat pentru efectuarea lucrărilor, nu răspundea la apelurile telefonice ale părții vătămate, numerele de telefon oferite de către inculpat erau deconectate, la domiciliu nu putea fi găsit, respectiv, partea vătămată s-a adresat altei persoane pentru a efectua restaurarea salonului automobilului „Z1M GAZ - 12”.

În acest sens s-au reținut declarațiile martorului Povajniuc Igori potrivit cărora, l-a întrebat pe domnul Mihail ce se petrece, de ce nu se repară salonul automobilului. El i-a răspuns că nu-l poate găsi pe Eugeniu, nu-i răspunde la telefon și nici nu știe dacă își va îndeplini obligațiunile asumate.

Nu s-a reținut nici temeiul instanței fondului privind achitarea inculpatului precum că, între inculpatul Tanasiev Eugeniu și partea vătămată Culcițchi Mihail există relații civile care urmează a fi soluționate în conformitate cu legislația civilă și nicidecum nu pot fi calificate din punct de vedere penal ca infracțiune.

În acest sens, s-a menționează că, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil se face luându-se în considerație două aspecte de maximă importanță: *atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor și prezenta disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.* Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetare în vederea constatării lipsei sau prezentei scopului de cupiditate.

Limita între relații civile și o escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin abuz de încredere și înșelăciune. Lipsa intenției infracționale la momentul intrării în raporturi juridice civile nu presupune excluderea posibilității trecerii pe parcurs a raporturilor civile în sfera penalului.

În cazul examinat nu s-au constatat raporturi de natură juridică civilă, de vreme ce împrejurările stabilite coroborate la acțiunile inculpatului au condus la concluzia certă, că inculpatul încă la momentul primirii mijloacelor bănești avea

drept scop însușirea acestora fără îndeplinirea angajamentului asumat privind efectuarea lucrărilor de restaurare a salonului automobilului „ZIM GAZ - 12”.

În acest sens, s-a evidențiat, că pînă în prezent, prejudiciul cauzat părții vătămate Culcițchi Mihail nu a fost restituit de către inculpatul Tanasiev Eugeniu, fapt ce confirmă prezența raporturilor de natură juridică penală dintre inculpat, pe de o parte, și partea vătămată, pe de altă parte și justifică intervenirea legii penale.

Astfel, instanța de apel a conchis că, contrar concluziei instanței de fond răspunderea penală intervine deoarece inculpatul și-a folosit capacitatea de înțelegere și prevedere a faptelor, în scopul unui rezultat fraudulos. În cazul intenției, atingerea rezultatului fraudulos este chiar sursa actului de conduită.

Respectiv, existența raportului civil, după cum s-a invocat de către instanța de fond, nu poate fi atribuit la cazul lui Tanasiev Eugeniu.

Totodată, instanța de apel a constatat corectă competența efectuării urmăririi penale de către procuratura sec. Botanica mun. Chișinău și examinarea în fond a cauzei de către Judecătoria Botanica mun. Chișinău, deoarece cu certitudine s-a constatat faptul că o parte din bani au fost transmiși de către Culcițchi Mihail pe str. Teilor mun. Chișinău care conform competenții este sect. Botanica mun. Chișinău.

De asemenea conform art. 352 Cod de procedură penală chestiunea privind competența examinării cauzei a fost examinată în ședința preliminară din 02.04.2014 unde instanța de judecată conform art. 346-351 Cod de procedură penală a exprimat opinia participanților la proces, constatînd că cauza penală ține de competența judecătoriei Botanica mun. Chișinău.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Tanasiev Eugeniu, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 75 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, în ședința instanței de fond partea vătămată Culcițchi Mihail a declarat, că nu s-a adresat cu acțiunea civilă privind încasarea de la inculpat a prejudiciului material și a prejudiciului moral, deoarece a socotit că inculpatul a săvîrșit o escrocherie, iar în dezbaterile judiciare a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 18 400 lei și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei (f.d.149,151).

În instanța de apel partea vătămată Culcițchi Mihail a declarat că, nu s-a adresat cu acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material, prin urmare, Colegiul penal nu s-a expus în privința acestor cerințe deoarece lipsește acțiunea civilă a părții vătămate, însă partea vătămată nu este lipsită de dreptul de a se adresa cu aceste cerințe în ordine civilă.

5. Recurs ordinar împotriva deciziei declară avocatul Alexei Croitor în numele inculpatului Tanasiev Eugeniu, invocînd prevederile art. 427 alin. (1)

pct.6) și 8) Cod de procedură penală solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și menținerea sentinței de achitare.

În motivarea recursului indică că:

- constatările instanței de apel nu corespund probatoriului pe cauză, dând o interpretare eronată circumstanțelor cauzei, a criminalizat acțiunile inculpatului, care constituie relații civile între inculpat și partea vătămată;

- din cele invocate de partea vătămată, cercetate în instanță rezultă că nu există componenta de infracțiune în acțiunile inculpatului, deoarece acesta nu avea scopul dobândirii ilicite a bunurilor părții vătămate. A primit sumele de bani în calitate de arvună pentru efectuarea lucrărilor de reparație a automobilului, însă a fost privat de posibilitatea de a-și executa obligațiile asumate prin refuzul neîntemeiat a părții vătămate de la serviciile lui, circumstanțele confirmate de ultimul, care a declarat în ședința de judecată, că lucrările de reparație a automobilului au fost efectuate de către alte persoane;

- fapta inculpatului nu intrunește componența infracțiunii prevăzute la art.190 Cod penal deoarece: obiect material al escrocheriei îl pot constitui bunurile, precum și drepturile asupra acestora, dobândite în mod ilicit. Drepturile dobândite ilicit asupra bunurilor vor constitui obiect material al escrocheriei, dacă ele asigură în continuare posibilitatea de a deține, a folosi și a dispune de obiectul escrocheriei (bunul). Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat, nici inițial, nici pe parcurs inculpatul n-a urmărit astfel de scop, nici n-a fost învinuit de aceasta;

- la motivarea deciziei, instanța de apel n-a respectat obligația de a explica care circumstanțe de fapt au stat la soluțiile adoptate, nu a venit cu contra-argumente la sentința care ar fi mai convingătoare.

6. Procurorul în baza art. 431 alin.(1) pct.1)¹ Cod de procedură penală depune referință asupra recursului declarat, prin care solicită respingerea acestuia deoarece temeiurile de casare invocate de recurent nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate, or din textul deciziei rezultă că instanța de apel a analizat obiectiv probele administrate, hotărîrea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și care corespunde prevederilor art.414,417 Cod de procedură penală

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească definitivă.

Din textul recursului declarat, se constată că recurentul invocă drept temei art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală care stipulează că, *hotărîrea instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afecta soluția sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Colegiul constată că nici unul din aceste temeiuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Referitor la temeiul invocat prevăzut de *art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală*, Colegiul penal reiterează că motivarea hotărîrii este un proces de analiza și sinteza a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atîta timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărîrii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față. Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect ca aceasta se circumscrie încadrării juridice în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal reține că,

instanța de apel a motivat decizia în conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, aceasta cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului declarat de procuror, cu casarea sentinței de achitare.

Astfel, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele administrate și invocate la pct.4.1 a prezentei decizii, verificîndu-le minuțios, iar în final le-a dat o apreciere corespunzătoare prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, care coroborate în ansamblu, confirmă vinovăția inculpatului Tanasiev Eugeniu în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decît cea pe care materialul probator o susține.

În speță, verificînd probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal le consideră ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii incriminate se dovedește incontestabil din probele acumulate și că nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărîrii atacate și adoptarea unei alte soluții, or instanța de apel după o sentință de achitare a audiat pe viu inculpatul și partea vătămată, cercetînd și verificînd probatoriul administrat la caz .

Colegiul penal apreciază ca nefondată și critica apărării sub aspectul pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, în sensul că la caz nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate inculpatului.

Sub acest aspect se menționează că, temeiul invocat de recurent - „*nu sînt întrunite elementele infracțiunii*” este prezent atunci, cînd instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective. Prin urmare, temeiul la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punct de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării deciziei instanței de apel.

Așadar, temeiul invocat include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin

intermediul căror s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

La caz însă, conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată detaliat și mult aspectual în textul sentinței și deciziei instanței de apel, iar careva temeuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit, deoarece ele au fost obținute cu respectarea normelor de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că situația de fapt a fost just stabilită de către instanța de apel în urma analizei coroborate a întregului ansamblu probator administrat și expus în pct.4 al prezentei decizii, încadrarea juridică dată faptelor este corectă și corespunde situației de fapt reținute, corect instanța ajungând la concluzia că sînt îndeplinite în prezenta speță condițiile tragerii la răspundere penală a inculpatului pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

În același context, Colegiul penal evidențiază întrunirea la caz a laturii obiective a infracțiunii de escrocherie, care constă din: 1) fapta prejudiciabilă, alcătuită din acțiunea principală - dobîndirea ilicită a mijloacelor bănești a altei persoane, și acțiunea adiacentă - înșelăciunea persoanei și abuzul de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Astfel, instanța de apel, corect a specificat că în cazul escrocheriei partea vătămată transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpînire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Instanța de apel just a constatat că recipisa întocmită de inculpat ca garanție de pretinsa restaurare a automobilului, constituie de fapt o modalitate a inculpatului de a insufla încredere, deși în realitate el nu a avut această intenție.

Totodată intenția inculpatului Tanasiev Eugeniu de a însuși mijlocele bănești fără onorarea obligațiilor sale față de partea vătămată este vizibilă și instanța de apel just a reținut conduita acestuia care după ce a primit ultima sumă de bani - 4000 lei nu mai răspundea la apelurile telefonice sistematice ale părții vătămate, nu era de găsit la domiciliu, soția inculpatului la întrebările părții vătămate despre locul aflării inculpatului spunea că nu-l cunoaște, nu știe unde poate fi.

Mai mult ca atît, potrivit declarațiilor părții vătămate Culcițchi Mihail în ședința instanței de apel, din toată suma acordată inculpatului Tanasiev Eugeniu, nu i-a fost rambursată nici o parte, nu a solicitat acordarea a unui termen pentru restituirea prejudiciului cauzat, întrucît nu a avut posibilitate, fiindcă în această

perioadă de timp a avut de achitat două amenzi, stabilite în calitate de pedeapsă pe două cauze penale.

Colegiul penal reține că, pentru infracțiunea de escrocherie nu are importanță metoda prin care se prezintă înșelăciunea sau abuzul de încredere, cert fiind că infracțiunea de escrocherie este materială și se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului la cel vinovat, în speță - de la transmiterea banilor de către partea vătămată în posesia lui Tanasiev Eugeniu.

De asemenea instanța de apel corect s-a expus și în privința delimitării escrocheriei de încălcările normelor de drept civil, astfel, motivul invocat de recurent, precum că „*nu au fost întrunite elementele infracțiunii*”, Colegiul penal reține că este neîntemeiat și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, or instanța de apel în decizie corect a constatat că în acțiunile inculpatului sunt prezente toate elementele constitutive a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal constată ca fiind corectă concluzia instanței de apel, care a conchis că inculpatul a acționat cu intenție directă, dobândind ilicit de la partea vătămată sumele de bani atât prin înșelăciune, cât și prin abuz de încredere, folosind procedee frauduloase în detrimentul părții vătămate, exercitând o influențare psihică asupra conștiinței și voinței acestuia, prin dezinformarea conștiinței, prezentându-i o realitate vădit falsă, dar și prin captarea încrederii acestora, convingându-l de faptul că el este o persoană de bună credință, comportamentul acestuia demonstrând reaua lui voință.

Astfel, solicitările recurentului privind menținerea sentinței de achitarea în privința lui Tanasiev Eugeniu pe motiv că între părți au avut loc niște relații civile, nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate în cauză, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta în comiterea infracțiunii imputate, este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului său la apărare.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate,

deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de Croitor Alexei în numele inculpatului Tanasiev Eugeniu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2015, în cauză penală în privința lui Tanasiev Eugeniu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 13 aprilie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun